

Forum bh. dijaspore u Švicarskoj
subota, 26. novembar 2016.
9:00 – 16:30 h, Kursaal Bern

Prvi Forum bh. dijaspore u Švicarskoj održan je 26. novembra 2016. u okviru inicijative "i-platforma – dijaspora za razvoj Bosne i Hercegovine". Organizatori foruma su bili udruženje i-dijaspora u saradnji sa Švicarskom agencijom za razvoj i saradnju (SDC). Događaju nisu prisustvovali samo zvanični državni predstavnici Švicarske i BiH, već također i stručnjaci iz oblasti privrede, nauke, obrazovanja i kulture te brojni zainteresirani pojedinci. Na forumu je učestvovalo više od stotinu učesnika.

Program i ciljevi foruma

Forum su otvorili Ivica Petrušić, predsjednik udruženja i-dijaspora, Andrea Rauber Saxer, ambasadorica Švicarske u BiH, te Kemo Sarač, predsjedavajući radne grupe "Izrada politika u saradnji sa dijasporom" Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Pored predstavljanja nastanka i-platforme, njenih ciljeva i aktivnog djelovanja od septembra 2015., također je predstavljena Strategija za period 2017.-2019.

Tokom naknadne panel diskusije se govorilo o potencijalima i preprekama saradnje između dijaspore i BiH na osnovu odabranih "uspješnih priča". U diskusiji su učestvovali uspješni poduzetnici, zvanični predstavnici institucija na državnom i lokalnom nivou iz BiH te stručnjaci iz oblasti obrazovanja. Pored razmjene ideja, iskustava i kontakata, forum je također ponudio mogućnost za bolje upoznavanje sa deset projekata iz sektora privrede, nauke i obrazovanja te kulture i društva.

Počeci i-platforme i Strategije za period 2017.-2019.

i-platforma je nastala u saradnji sa udruženjem i-dijaspora i Švicarskom agencijom za razvoj i saradnju (SDC) nakon studije "Stanovništvo Bosne i Hercegovine u Švicarskoj" objavljene 2014. Ova studija je prepoznala nužnost politički, etnički i religijski nezavisne platforme u cilju promoviranja saradnje između dijaspore i BiH. Od septembra 2015. je održano preko trideset konsultacija i informacijskih događaja sa udruženjima dijaspore, predstavnika vlasti, nevladinih organizacija i zainteresiranih pojedinaca u Švicarskoj i BiH u cilju prikupljanja relevantnih informacija u početnoj fazi i promoviranja otvorenog dijaloga. Na osnovu brojnih razgovora se steklo saznanje da glavni razlozi za pomanjkanje saradnje između dijaspore i njene zemlje porijekla leže u nedostatku umrežavanja, nepovjerenju i nedovoljnoj informiranosti o već postojećim instrumentima. Glavni interes za mogući angažman posebno postoji u oblasti privrede koja predstavlja zajednički sadržilac tri etnički segregirane bh. dijaspore.

i-platform

Zentralstrasse 156

CH - 8003 Zurich

Phone: +41 (0)44 461 11 59

Fax: +41 (0)31 544 15 33

info@i-platform.ch

www.i-platform.ch

Strategija i-platforme za period 2017.-2019. kao polazište koristi upravo ova saznanja. Cilj je uspostavljanje i-platforme kao platforme za poslovno uparivanje, odnosno tzv. match-making u cilju promoviranja saradnje između dijaspore i BiH, te stoga u prvom planu stoji širenje baze podataka sa kontaktima i sistematsko prikupljanje informacija. Kako bi dijaspora bila aktivno uključena u rad i-platforme i pokretala nove projekte, kao prvo će biti uspostavljena grupa stručnjaka za razvoj privrede, a po potrebi mogu biti formirane dodatne grupe stručnjaka iz oblasti prenosa znanja, kulture i socijalne inkluzije. Inicijative i projekti koje izrađuju grupe stručnjaka će se finansirati sredstvima Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC).

Panel diskusija: "Uspješne priče iz dijaspore: investicije u privredu i obrazovanje u BiH – šta smo naučili do sada i šta slijedi?"

Panel diskusiju su moderirali članovi Upravnog odbora, Jasmina Opardija-Šušnjar, voditeljica Regionalnog programa za promociju istraživanja na Zapadnom Balkanu (RRPP) na Univerzitetu u Freiburgu, i Edin Dacić, osnivač i direktor firme Dacommet AG i IKEA-Partner u Srbiji i BiH. Učesnici diskusije su bili stručnjaci koji su kroz svoj rad već uspostavili mostove između Švicarske i BiH:

- **Maida Bećirović**, direktorica Agencije za promociju stranih investicija (FIPA) u BiH.
- **Emilie Demaureux**, naučna saradnica pri Centru za razvoj i saradnju Univerziteta za primijenjene nauke u Bernu i koordinatorica programa za stručno usavršavanje "Obuka iz oblasti vodstva i razvoja vještina" za industriju namještaja i drveta u BiH.
- **Tatomir Jovičić**, poduzetnik iz Lozane i vlasnik dvije firme u BiH, poduzeća za preradu drveta "Tatko" i firme "Zlatni sir" koja u BiH proizvodi i prodaje sir prema švicarskom receptu.
- **Dragan Kelečević**, direktor Odjela za privredni razvoj općine Laktaši, koji je, između ostalog, odgovoran za komunikaciju sa dijasporom.
- **Esad Ljubijankić**, poduzetnik iz Aaraua i vlasnik firme "Vrganj" iz Cazina koja izvozi šumsko voće i kestenje u Švicarsku.
- **Ivan Milićević**, projektni menadžer Odjela za razvoj općine Posušje.

Učesnici su diskutirali na osnovu ličnih iskustava o nepovjerenju, radnoj etici, nedostatku kvalificiranog upravljačkog osoblja, administrativnim preprekama i grešci investiranja u BiH iz isključivo emocionalnih razloga. Uprkos brojnim preprekama, svi učesnici su ubijedeni da u BiH postoje investicijski potencijali. Govorilo se o povoljnim zakonskim uslovima za poslovanje, privlačnim investicijskim mogućnostima u drvoprerađivačkoj, metaloprerađivačkoj industriji, industriji hrane i sektoru turizma, potencijalu dobro obrazovane dijaspore kao nosioca novih vrijednosti, načinima rada i iskustvima, ali također i o proaktivnom pristupu općina dijaspori.

Drugi učesnici iz publike su podsjetili na to da ne treba izgubiti iz vida održivost i društvena pitanja poput zaštite okoliša i zdravstvene zaštite radnika. Pri tome se upućivalo na odabrane projekte iz različitih oblasti koji su predstavljeni u okviru foruma.

Projekti i projektne ideje

Učesnici foruma su imali mogućnost da se na deset informacijskih štandova upoznaju sa različitim projektima i projektnim idejama iz oblasti privrede, nauke, obrazovanja, kulture i društva i da razmjenjuju ideje, iskustva i kontakte.

- EUROmodul Schweiz AG: proizvođač modula prostorija, gradskog mobilijara, kioska i reklamnih panoa izrađenih po mjeri, gospodin Teufik Delić (P1)
- Investicijski prijedlog poduzetnika Stojana Stevanovića za "proizvodnju drvenog uglja i drugih proizvoda" u općini Lopare (P2)
- Informacijski ured za poduzetnike "Srednja Bosna na švicarskom tržištu", dr. Muris Purić (P3)
- Ured za dijasporu općine Laktaši, gospodin Dragan Kelečević (P4)
 - Okolišno udruženje "Kanarinac"; banjski i stomatološki turizam, ekološki uzgoj povrća
 - Udruženje žena Aleksandrovac, ekološka proizvodnja jastuka
 - Digital Media Consulting GmbH Banja Luka
- Projekat "Innovation School Sprungbrett" Univerziteta za primijenjene nauke u Bernu, gospodin Kurt Wüthrich: razmjena znanja u međunarodnom šumarstvu i drvnoj industriji (P5)
- Centar za cjeloživotno učenje, SCU Travnik, gospodin Bernard Bilić: privatna obrazovna institucija za jezike, informatiku i poduzetništvo (P6)
- Fondacija "Bosanska bašta", dr. Edhem Kobilic: dobrotvorna organizacija za promociju zdravlja i liječenje (P7)
- Fondacija "La Terra Nostra", gospođa Alma Palo Aličehić: humanitarna organizacija za djecu, mlade i ugrožene porodice (P8)
- Fondacija "Svijet bez mina", gospodin Reto Nigg: više od deset godina angažmana na projektima deminiranja u BiH (P9)
- IKJF međukulturalna podrška mladima, gospodin Christian Stoll i gospođa Simone Meier: organizacija međukulturalnih projekata razmjene (P10)

Bettina Etter, programska službenica Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) i Anđelko Grahovac, des. ambasador BiH u Švicarskoj, su u svojim završnim govorima istakli da su brojni učesnici foruma potvrdili svoj interes i nužnost nezavisne platforme za promoviranje saradnje između dijaspore i BiH. I Švicarska i BiH pozdravljaju i podržavaju inicijativu i-platforma.

i-platform

Zentralstrasse 156
CH - 8003 Zurich
Phone: +41 (0)44 461 11 59
Fax: +41 (0)31 544 15 33
info@i-platform.ch
www.i-platform.ch